

**Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет**

Затверджую

ректор _____

Василь КАРПУША

«__» _____ 2022 р.

**Звіт про роботу бібліотеки
у 2022 році**

ВИКОНАВЕЦЬ:
Директорка бібліотеки

Ольга КРИЦЬКА

ПОГОДЖЕНО:
Проректорка з НПР

Інна ШКОЛЬНИК

ЗМІСТ

Список скорочень	3
1. Виконання завдань та проєктів, визначених Планом на 2022 р.	4
1.1 Удосконалення нормативної бази бібліотеки.	4
1.2 Підтримка досліджень, навчання та викладання.	5
1.3 Сприяння розвитку сучасних компетентностей.....	7
1.4 Розбудова клієнтоорієнтованої сервісної моделі, вдосконалення цифрового контенту та послуг.	8
1.5 Сприяння культурному та військово-патріотичному вихованню молоді.	9
1.6 Покращення фізичних бібліотечних просторів.	9
1.7 Навчання та розвиток персоналу бібліотеки.	10
2. Розвиток бібліотечно-інформаційної системи СумДУ	11
2.1 Динаміка фондів бібліотечно-інформаційної системи СумДУ	11
2.2 Розвиток внутрішніх та зовнішніх електронних ресурсів	14
2.3 Динаміка використання бібліотечних фондів та ресурсів	16
2.4 Фінансування бібліотечних фондів, ресурсів та інфраструктури.	18
2.5 Інформаційно-бібліографічне обслуговування. Навчально-консультативна діяльність.	19
2.6 Культурно-просвітницькі, національно-патріотичні заходи.	22
2.7 Покращення віртуальних бібліотечних просторів. Створення комунікаційного простору	25
2.8 Аналіз динаміки платних послуг бібліотеки	26
План основних завдань та проєктів Бібліотеки на 2023 рік.....	28

Список скорочень

- АБІС – автоматизована бібліотечно-інформаційна система
- е-каталог – електронний каталог бібліотеки СумДУ
- ЗВО – заклад вищої освіти
- МІХ – платформа змішаного навчання СумДУ
- МОН України – Міністерство освіти і науки України
- ОК – Особистий кабінет СумДУ
- ПРООН – Програма розвитку Організації об'єднаних націй
- УДК – Універсальна десяткова класифікація
- УФД – Український фондний дім
- ТОВ – Товариство з обмеженою відповідальністю
- ЦРКП – Центр розвитку кадрового потенціалу СумДУ
- ЗСУ – Збройні сили України
- ДНТБ – Державна науково-технічна бібліотека України
- ОМЦТЕН – Організаційно-методичний центр технологій електронного навчання
- ЦТТКЗ – Центр телекомунікаційних технологій та комп'ютерного забезпечення
- ЦНТЕІ – Центр науково-технічної і економічної інформації

1. Виконання завдань та проєктів, визначених Планом на 2022 р.

Виконання завдань та проєктів, визначених планом на поточний рік, здійснювалось переважно в складні часи. Під час воєнного стану відбулася швидка трансформація та активізація діяльності бібліотеки, спрямованої на результативну реалізацію усіх її напрямків.

1.1 Удосконалення нормативної бази бібліотеки.

Здобутки:

Розроблено та затверджено на вченій раді Стратегію розвитку бібліотеки на 2023-2027 рр. Стратегія розроблена в контексті загальної «Стратегії розвитку університету на 2020-2026 роки» та спрямована на досягнення стратегічних пріоритетів університету, що стимулюватимуть його успішність на національному і світовому рівнях. При розробці стратегії враховано завдання щодо забезпечення досягнення Цілей сталого розвитку ООН. Визначено основні пріоритетні напрями діяльності бібліотеки на наступні п'ять років:

- підтримка досліджень, навчання та викладання;
- сприяння розвитку сучасних компетентностей;
- розбудова клієнтоорієнтованої сервісної моделі, вдосконалення цифрового контенту та послуг;
- сприяння культурному та національно-патріотичному вихованню молоді;
- покращення комунікаційних фізичних та віртуальних бібліотечних просторів;
- навчання та розвиток персоналу бібліотеки.

Оновлено внутрішні нормативні документи, що регламентують організацію та зміст роботи бібліотеки: "Положення про бібліотеку", "Положення про бібліотеку кафедри", "Положення про платні послуги

бібліотеки", посадові інструкції на фахівців бібліотеки; розроблено офіційний бланк бібліотеки для листування.

Частково виконані завдання:

– «Положення про формування та збереження фонду бібліотеки» – в розробці, перенесено на 2023 рік.

1.2 Підтримка досліджень, навчання та викладання.

Здобутки:

– розпочато роботу як координаторів і відповідальних осіб університету щодо впорядкування та підтримки профілів СумДУ в базах даних Scopus та Web of Science, відповідно до п. 5.1.3 Оперативного плану МОН України, затвердженого наказом № 29 від 17.01.22 р. задля забезпечення якісного моніторингу результатів наукової діяльності університету за показниками публікаційної активності. Передбачено щопівроку надання звітної документації ДНТБ у встановлені терміни як координатора від МОН України;

– розпочато роботу спільно з ЦНТЕІ університету щодо покращення та розширення використання унікальних відкритих ідентифікаторів вчених в межах членства Національного Консорціума ORCID задля забезпечення автоматизованого обміну даних та покращення дослідницького іміджу університету;

– розпочато співпрацю з бібліотекою університету Ліверпуль у межах програми «Ініціатива Єднання», що передбачає можливість співпраці українських ЗВО з університетами-побратимами в ЄС та Великій Британії, з метою надання максимальної ресурсної та сервісної підтримки академічній спільноті університету;

– запроваджено функції предметних бібліотекарів та започатковано проведення на системній основі «Дні бібліотеки на факультеті/інституті» з метою покращення партнерських відносин та налагодження більш

ефективної комунікації; проведено першу зустріч із викладачами, науковцями та здобувачами факультету ІФСК;

– організовано доступ до 30 міжнародних наукометричних, бібліографічних, повнотекстових баз даних, сервісних ресурсів, платформ науково-технічної, природничої, медичної та суспільно-політичної літератури;

– оновлено на сайті бібліотеки розділи “Профілі дослідників: ORCID, Web of Science Researcher Profile, Google Scholar Citations”, «Електронні ресурси». Створено новий розділ "Відкриті освітні ресурси", де систематизовано та представлено перелік корисних ресурсів для академічної спільноти університету;

– проведено навчальні семінари/вебінари для науковців, викладачів, здобувачів, зокрема з питань ролі міжнародного ідентифікатора ORCID у науковій комунікації, архівування матеріалів в репозитарії (eSSUIR), пошукових можливостей Scopus та Web of Science, роботи з системою StrikePlagiarism (14 аудиторних годин для 182 осіб);

– здійснено моніторинг відсутніх у репозитарії праць науковців СумДУ з ліцензією відкритого доступу, які індексуються у Scopus та WoS. Додано до репозитарію 305 публікацій за 2021-2022 рік;

– організовано хостинг, змінено структуру сайту LIBGUIDES відповідно до освітніх програм та напрямків наукової діяльності університету, з метою забезпечення швидкого пошуку актуальної інформації для науковців, викладачів та здобувачів, додано основну частину контенту сайту;

– проведено опитування академічної спільноти з метою виявлення користувацького попиту на сервіси, послуги, ресурси бібліотеки;

– проведено аналіз інформаційного забезпечення 10 освітніх програм у співпраці з викладачами на рівень їх відповідності критеріям оцінювання Національним агентством забезпечення якості вищої освіти;

– проведено роботу разом із структурними підрозділами університету щодо актуалізації фонду електронних видань для високоякісного

інформаційного забезпечення освітньо-наукового середовища. Фонд друкованих видань оновлено частково у зв'язку з неможливістю придбання літератури у зовнішніх видавництвах та видавничих компаніях.

1.3 Сприяння розвитку сучасних компетентностей.

Здобутки:

- взято участь у I Міжнародній конференції «Відкрита наука та інновації 2022», що відбулася за сприяння МОН України з метою освоєння нових практик, інструментів для втілення ідей відкритої науки;
- започатковано проведення навчального семінару для здобувачів 4 курсу освітнього рівня “бакалавр” щодо дотримання академічної доброчесності під час написання та оформлення кваліфікаційних робіт. Розроблено і представлено в репозитарії та на сайті бібліотеки відповідні матеріали;
- третій рік поспіль фахівцями бібліотеки продовжено викладання Модуля «Робота з науковими джерелами» у межах дисципліни «Основи академічного письма» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавр першого року навчання за всіма освітніми програмами (666 аудиторних годин для 920 студентів). Оновлено навчально-методичні матеріали на платформі МІХ.
- проведено онлайн-лекцію «Основи інформаційної культури» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавр першого року навчання за всіма освітніми програмами (10 аудиторних годин для 658 студентів);
- здійснено роботу щодо адміністрування ліцензійних систем перевірки академічних текстів на плагіат StrikePlagiarism та Unicheck (створення корпоративних акаунтів, виділення кодів перевірки документів, зведення показників кількості перевірених кваліфікаційних робіт та показника їх якості), та інформаційно-консультаційної підтримки з питань інтерпретації звітів подібності системами;
- спільно з ЦРКП університету проведено програму підвищення кваліфікації для працівників бібліотечних установ "Діджиталізація бібліотечної справи: інструменти та методи реалізації". До програми

долучились 64 фахівці бібліотек із 31 закладу освіти України. За сприяння бібліотеки, підвищення кваліфікації пройшли також 9 фахівців бібліотек віддалених підрозділів СумДУ (Шосткинський інститут, Конотопський інститут, технікуми та коледжі м. Суми, м. Конотоп, м. Шостка).

1.4 Розбудова клієнтоорієнтованої сервісної моделі, вдосконалення цифрового контенту та послуг.

Здобутки:

- здійснено інтеграцію сервісу "Робочі програми" з Електронним каталогом бібліотеки в частині вибору рекомендованої основної та додаткової літератури;
- розширено перелік послуг та сервісів до 19, якими можна скористатися віддалено, зокрема в 2022 р. – доступ до системи міжбібліотечного абонементу RapidILL, повернення книг поштою;
- вперше у співпраці з вебінар-студією та відеостудією університету створено відеогіди: «Ліцензії Creative Commons в контексті авторського права», «Як стати користувачем бібліотеки онлайн», «Повернути книги в бібліотеку просто»;
- розроблено новий функціонал «like/dislike, коментарі» на сайті бібліотеки;
- оптимізовано вивантаження статистики використання електронних видань з е-каталогу.

Частково виконані завдання:

- вирішення запланованих стратегічних завдань в частині покращення функціональних можливостей е-каталогу не було виконано. Їхню реалізацію відтерміновано на наступний рік;
- інтеграцію бібліотеки Конотопського індустріально-педагогічного фахового коледжу до єдиної інформаційно-бібліотечної мережі СумДУ для представлення фонду в єдиному е-каталозі та організації доступу віддаленим

користувачам до електронної бібліотеки СумДУ відтерміновано до кінця воєнного стану.

1.5 Сприяння культурному та військово-патріотичному вихованню молоді.

Здобутки:

- взято участь у спільному архівуванні документів про війну з російським агресором у межах проєкту Української бібліотечної асоціації щодо створення колекції Національної цифрової бібліотеки. Завантажено на FTP сервер 44 події, які є доказами російської агресії у Сумській області. Серед заархівованих фактів: 427 фото, 22 відеоматеріали;
- організовано разом з Медіа-центром університету благодійний буккросинг з метою збору коштів на підтримку ЗСУ;
- започатковано новий проєкт бібліотеки «З Україною в серці», в межах якого проведено 15 заходів (квести, вікторини, виставки, інсталяції, перегляди літератури).

Частково виконані завдання:

- розроблено концепцію музею історії становлення та розвитку Сумського державного університету. Реалізацію концепції відтерміновано до кінця воєнного стану.

Невиконані завдання:

- створення віртуальної екскурсії бібліотекою та музеєм історико-краєзнавчих досліджень фахівцями бібліотеки та університету, модернізація колекції музею співробітниками та здобувачами кафедри “Історії” відтерміновано до кінця воєнного стану.

1.6 Покращення фізичних бібліотечних просторів.

Здобутки:

- організовано відкриття оновленого читального залу в бібліотеці Навчально-наукового медичного інституту.

Невиконані завдання:

– облаштування сучасними меблями Літературної вітальні та міжконфесійного простору в бібліотеці Навчально-наукового медичного інституту відтерміновано до кінця воєнного стану.

1.7 Навчання та розвиток персоналу бібліотеки.

Здобутки:

– пройдено двома співробітниками успішне навчання у Міжнародній літній школі Університету Ліверпуля (University of Liverpool) з отриманням сертифікатів з курсу "Fake News, Fake Science and Critical Thinking: What should I believe?";

– взято участь співробітницею-координаторкою Цифрового хабу Бібліотеки СумДУ у п'ятиденному онлайн-тренінгу для тренерів Регіональних тренінгових центрів "Розвиток спроможності бібліотек – Хабів цифрової освіти" в рамках реалізації проєкту Української бібліотечної асоціації, що виконується за підтримки ПРООН в Україні та Уряду Швеції.

2. Розвиток бібліотечно-інформаційної системи СумДУ

2.1 Динаміка фондів бібліотечно-інформаційної системи СумДУ

Загальний фонд бібліотечно-інформаційної системи СумДУ, що складається з патентів (51%), друкованих (43%) та електронних видань (6%), майже не змінився у 2022 р., порівняно з 2021 р., і склав 3,1 млн документів. При цьому, бібліотечний фонд друкованих видань віддалених бібліотек зменшився на 3% за рахунок списання і становить 354,1 тис. документів. Загальний фонд друкованих видань бібліотеки базового ЗВО майже не змінився у зв'язку з неможливістю закупівлі нової літератури у зовнішніх видавництвах і видавничих організаціях і становить 981,3 тис. документів. Кількість повнотекстових електронних видань збільшилася на 5,4% і становить 188,4 тис. документів (рисунк 2.1).

Рисунок 2.1 Структура фондів бібліотечно-інформаційної системи СумДУ (тис. примірників)

За кількістю назв бібліотечний фонд зменшився у 2022 р. на 0,1% через неможливість закупівлі нової літератури і списання зношеної та морально-застарілої і становить 431,3 тис. Станом на кінець 2022 р. у структурі

бібліотечного фонду (за назвами) 44% документів мають електронну версію, 13% є повнотекстовими електронними документами, які не дублюються паперовою версією (рисунок 2.2).

Рисунок 2.2 Структура фондів бібліотечно-інформаційної системи СумДУ (тис. назв)

У 2022 р. було списано 15,2 тис. примірників (0,5% від загального фонду) та 3,4 тис. назв зношених та застарілих видань (книги, методичні вказівки переважно з фондів віддалених бібліотек).

Основними джерелами комплектування фонду було видавництво СумДУ, благодійники та документообмін. Надходження до фондів у 2022 р. становило 0,9 тис. назв і близько 2 тис. примірників документів, що на 80% та на 72%, відповідно, менше, порівняно з минулим роком (рисунок 2.3).

Рисунок 2.3 Надходження друкованих видань у 2022 р. (примірники)

Враховуючи важливість інформаційного забезпечення освітніх програм, бібліотека продовжувала проводити на системній основі його аналіз на відповідність критеріям оцінювання Національним агентством забезпечення якості вищої освіти (проаналізовано 272 дисципліни) та здійснювала активний пошук і розміщення відкритих навчальних видань до е-каталогу / модуль «Дисципліни» (запропоновано кафедрам 1 431 сучасне джерело) (рисунок 2.4)

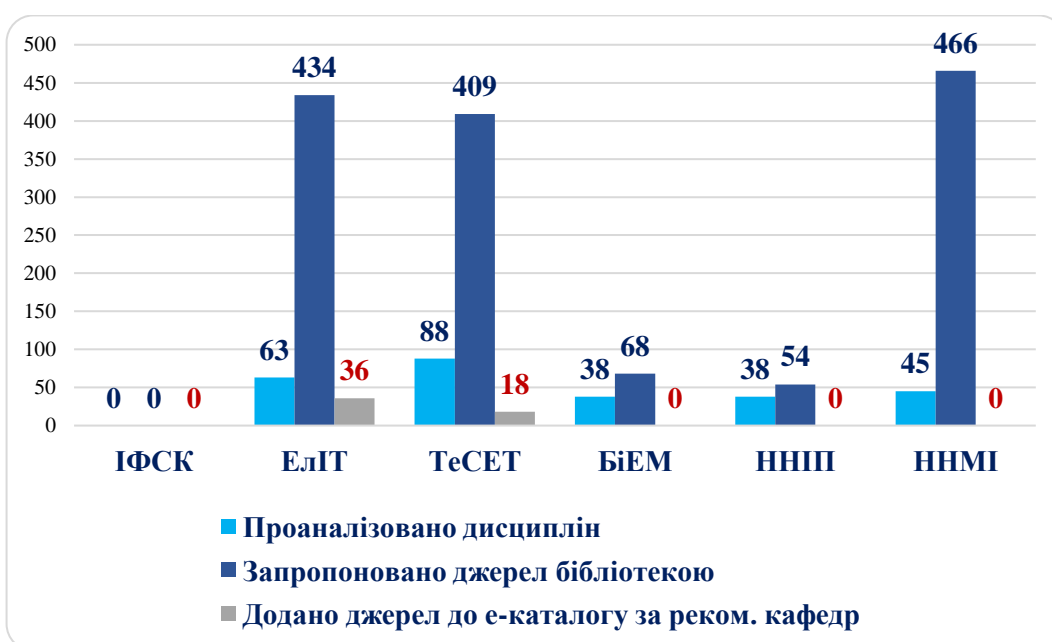

Рисунок 2.4 Аналіз інформаційного забезпечення освітніх програм у 2022 р.

2.2 Розвиток внутрішніх та зовнішніх електронних ресурсів

У 2022 р. бібліотека і надалі розвивала власний сайт як єдину точку доступу до власних та зовнішніх ресурсів.

Власні ресурси поповнилися на 10,2 тис. електронних видань:

- е-каталог – 6,4 тис. повнотекстових видань (всього – 98 тис. видань);
- репозитарій – 3,7 тис. видань (зокрема 1 481 кваліфікаційна робота).

Динаміка надходження повнотекстових видань до репозитарію та е-каталогу бібліотеки представлена на рисунку 2.5.

Рисунок 2.5 Динаміка надходження повнотекстових електронних видань до репозитарію та е-каталогу

Щоденно велась робота щодо наповнення та рецензування репозитарію. За результатами червневої версії 2022 р. світового рейтингу Transparent Ranking від Webometrics репозитарій СумДУ – перший серед інституційних репозитаріїв України за кількістю документів, проіндексованих Google Scholar (63 тис.), на 33 місці – серед 3 903 інституційних репозитаріїв світу і на 43 місці – серед 4 039 репозитаріїв

світу. Наразі колекція репозитарію нараховує понад 88 тис. праць науковців та здобувачів СумДУ (Рисунок 2.6).

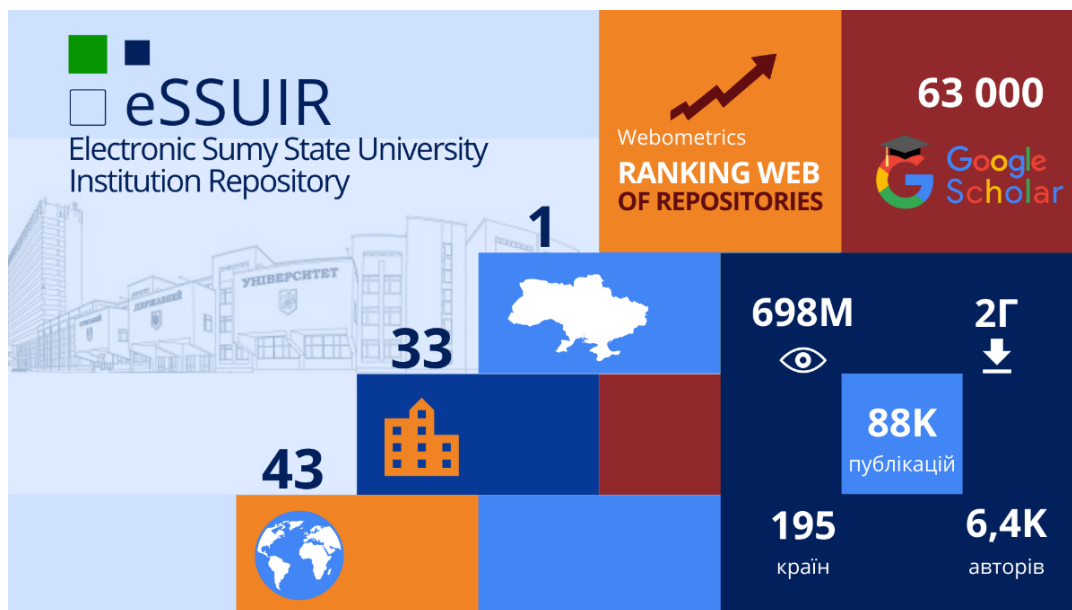

Рисунок 2.6 Репозитарій СумДУ в Transparent Ranking від Webometrics

Систематично здійснювався пошук, адміністрування та організація доступу до авторитетних наукометричних, повнотекстових інформаційних ресурсів, а також до ресурсів, що виконують сервісні функції, – перевірка текстів на унікальність та орфографію, формування бібліографії до списків використаних джерел. У 2022 р. академічна спільнота університету мала доступ до **30** ресурсів, а саме: за підтримки МОН України та європейської спільноти - Scopus, Web of Science, ScienceDirect, Bentham Science, Grammarly, Springer Nature, EBSCO, Elsevier Health, AccessMedicine, AccessSurgery, AccessEmergencyMedicine, De Gruyter, Unicheck; освітніх онлайн-платформ Coursera, Udemy, Edx, Physioplus, Emeritus, Labster, Ukraine Global Faculty; платформ світової періодики Granta, The Washington Post, The Wall Street Journal, The Economist, Financial Times, BMJ Publishing Group Ltd; передплачених університетом – Strike Plagiarism.

Такі потужні видавництва як Royal Society of Chemistry, Nature, Wiley, Elsevier, Wolters Kluwer, Oxford University Press, Taylor & Francis, IOP, SAGE,

Cambridge University Press, Emerald, BioOne, IOS Press та інші виявили бажання підтримати Україну у цей нелегкий час. Спільнота університету отримала доступ до всіх цих ресурсів через платформу [Research4Life](#). Вперше в цьому році була надана можливість скористатися сервісом міжбібліотечного абонементу [RapidILL](#) та ініціативою [RSCVD](#) (Resource Sharing during COVID – Спільне використання ресурсів під час COVID). Огляди та рекомендації щодо їхнього використання регулярно розміщувалися на сайті бібліотеки, соціальних мережах та надсилалися спільноті СумДУ через ОК та дайджести.

2.3 Динаміка використання бібліотечних фондів та ресурсів

Кількість користувачів бібліотеки становила у 2022 р. понад 293,5 тис., зокрема за єдиним обліком (zareestrovani v biblioteci) 14,4 тис. осіб, що на 1% більше показника 2021 р. за рахунок збільшення контингенту вступників у 2022-2023 навчальному році (рисунок 2.7).

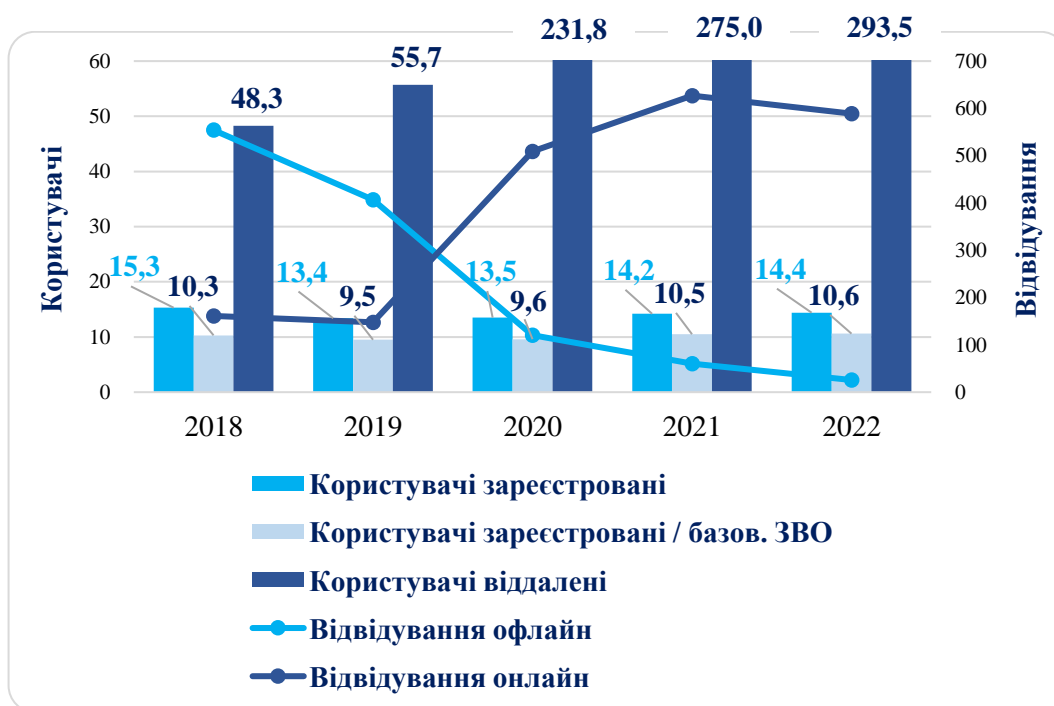

Рисунок 2.7 Динаміка користувачів та відвідувань бібліотеки (тис.)

Кількість віддалених користувачів збільшилася у поточному році на 6,3% (за рахунок збільшення кількості користувачів сайту бібліотеки).

Кількість відвідувань бібліотеки користувачами офлайн зменшилася на 58% (2022 р. – 25,7 тис., 2021 р. – 60,5 тис.), що спричинено ситуацією в країні та введенням воєнного стану, онлайн – на 6 % (переважно за рахунок зменшення відвідувань сайту репозитарію за даними Google Analytics) (див. рисунок 2.7).

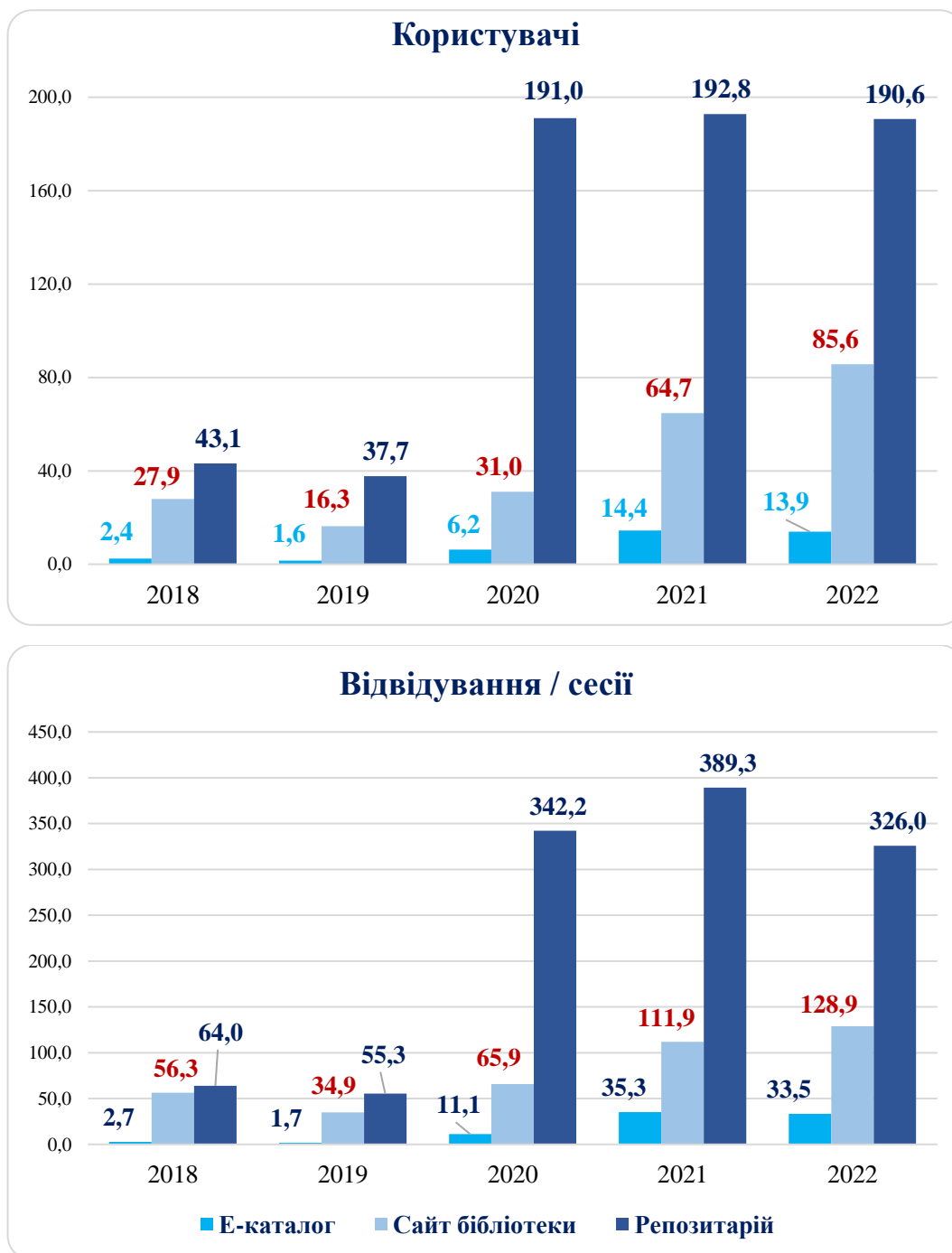

Рисунок 2.8 Динаміка кількості користувачів і відвідувань вебресурсів бібліотеки (тис.)

У 2022 р. у порівнянні з 2021 р. збільшилася кількість користувачів (на 24,4%) і відвідувань (на 10%) сайту бібліотеки, спостерігається зменшення кількості користувачів (на 3,5%) та відвідувань (на 5%) е-каталогу, а також кількості користувачів (на 1%) та відвідувань (на 16%) репозитарію (за даними Google Analytics). Динаміка кількості користувачів і відвідувань вебресурсів бібліотеки представлена на рисунку 2.8.

2.4 Фінансування бібліотечних фондів, ресурсів та інфраструктури.

Фінансування на комплектування паперового фонду у 2022 р. становило близько 340 тис. грн, що на 66% менше порівняно з минулим роком. З цієї суми 115 тис. грн (34%) становила безкоштовна друкована література від дарувальників, 224 тис. – фінансування комплектування фонду через видавництво СумДУ (найбільша питома вага на фінансування комплектування фонду традиційно припадає на Навчально-науковий медичний інститут – 52%) (рисунок 2.9). Придбання літератури у зовнішніх видавництвах у 2022 році не здійснювалося через обмеження відповідно до Постанови Кабінету Міністрів «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану» від 9 червня 2021 р. № 590 (зі змінами, внесеними постановами 2022 р.).

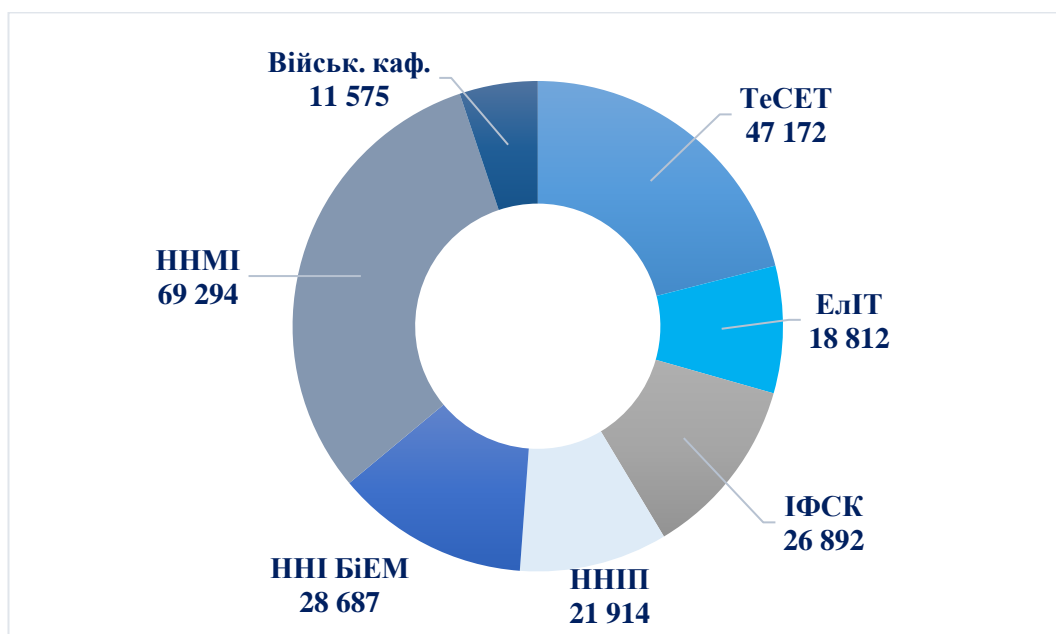

Рисунок 2.9 Фінансування друку літератури у видавництві СумДУ у 2022 р. (грн)

На передплату ліцензійної антиплагіатної системи StrikePlagiarism витрачено близько 50 тис. грн, отримано е-ресурсів у фінансовому еквіваленті на суму понад 2 млн грн (2021 р. – 1,7 млн грн), додано до е-каталогу видань з відкритими ліцензіями у фінансовому еквіваленті на суму близько 200 тис. грн.

На закупівлю меблів, техніки та видаткових матеріалів для бібліотеки витрачено у 2022 р. 43,4 тис. грн, що на 60% менше показника минулого року.

2.5 Інформаційно-бібліографічне обслуговування. Навчально-консультаційна діяльність.

Бібліотекою проводилося інформаційно-бібліографічне обслуговування. Було здійснено персоніфіковане інформування за 34 напрямками (2021 р. – 36 напрямів) (таблиця 2.1). Інформування здійснювалось на актуальні e-mail адреси користувачів. У лютому у зв'язку з введенням воєнного стану була призупинена розсилка дайджестів, а у вересні поновлена робота щодо формування та розсилки дайджестів відповідно до результатів опитування щодо їхньої необхідності.

Таблиця 2.1 Тематика інформування

	Тема	Періодичність	Кількість випусків	Кількість абонентів	Кількість розсилок
Дайджести					
1.	Науковий дайджест	1 р. на місяць	8	1440	11520
2.	Освітній дайджест	1 р. на тиждень	35	1155	40425
3.	Дайджест з екології	1 р. на місяць	4	188	752
4.	Дайджест з інженерії	1 р. на місяць	4	188	752
5.	Дайджест з електроніки	1 р. на місяць	2	235	470
6.	Дайджест з фізики	1 р. на місяць	4	235	940
7.	Дайджест з хімії та хімічної інженерії	1 р. на місяць	4	188	752
8.	Дайджест з енергетики	1 р. на місяць	4	235	940
9.	ІТ-дайджест	1 р. на місяць	4	235	940
10.	Дайджест з кібернетики та Data Science	1 р. на місяць	4	235	940
11.	Медіадайджест	1 р. на місяць	2	148	296

12.	Соціодайджест	1 р. на місяць	2	148	296
13.	Фінансовий дайджест	1 р. на місяць	5	346	1730
14.	Дайджест «Бізнес і підприємництво»	1 р. на місяць	5	346	1730
15.	Дайджест «Світова економіка»	1 р. на місяць	2	346	693
16.	Правовий дайджест	10 разів на рік	5	137	685
17.	Дайджест «Інтелектуальна власність»	10 разів на рік	3	137	411
18.	Дайджест з історії та археології	10 разів на рік	4	137	548
19.	Дайджест «Біохімія. Фармакологія»	1 р. на місяць	4	14	56
20.	Дайджест «Нейрохірургія. Неврологія»	1 р. на місяць	4	8	32
21.	Дайджест «Онкологія. Радіологія»	1 р. на місяць	2	9	18
22.	Дайджест «Хірургія. Травматологія»	1 р. на місяць	2	21	42
23.	Дайджест «Акушерство. Гінекологія»	1 р. на місяць	4	11	44
24.	Дайджест «Внутрішня медицина»	1 р. на місяць	4	18	72
25.	Дайджест «Громадське здоров'я»	1 р. на місяць	4	18	72
26.	Дайджест «Екстрена медицина»	1 р. на місяць	4	7	28
27.	Дайджест «Інфекційні хвороби»	1 р. на місяць	4	8	32
28.	Дайджест «Морфологія. Патологічна анатомія»	1 р. на місяць	4	32	128
29.	Дайджест «Сімейна медицина»	1 р. на місяць	3	11	33
30.	Дайджест «Стоматологія»	1 р. на місяць	3	17	51
31.	Дайджест «Фізіологія. Патофізіологія»	1 р. на місяць	1	13	13
32.	Дайджест «Фізична терапія»	1 р. на місяць	3	11	33
33.	Дайджест «Педіатрія»	1 р. на місяць	3	14	42
34.	Дайджест «Фізичне виховання і спорт»	1 р. на місяць	4	12	48
35.	Дайджести «Нові надходження з медицини»	1 р на квартал	8	8	64
36.	Дайджест «МИ – єдині! МИ – сильні! МИ – непереможні! Все буде Україна! Корисні посилання та контакти» (06.03.2022)		1	1440	1440
37.	Дайджест «Е-ресурси бібліотеки»		1	1440	1440

38.	Дайджест «Послуги та сервіси бібліотеки»		1	1155	1155
			165	1440	69663
Бібліографічні списки					
39.	Список «Сучасна наука та вища освіта»	1 р. на місяць	7	1440	10080
40.	Список «Юридична наука і практика»	1 р. на місяць	4	76	304
			11	1440	10384
	Всього		176	1440	80047

У 2022 р. було сформовано 165 дайджестів (2021 р. – 224 дайджести) та 11 списків літератури (2021 р. – 30 списків літератури), підбрано 3 485 джерел (2021 р. – 7 955 джерел) на основі пошуку у власних, тестових та передплачених ресурсах бібліотеки, джерелах відкритого доступу. Здійснено більше 176 випусків (2021 р. – 280 випусків), що з урахуванням кількості абонентів (2022 р. – 1441 абонент, 2021 р. – 1200 абонентів) становило понад 80 тис. інформувань (2021 р. – 80 тис. інформувань).

За користувацьким запитом відредаговано 220 бібліографічних описів у 6 списках використаних джерел до дисертацій та кваліфікаційних робіт (2021 р. – 1 119 бібліографічних описів у 14 списках) з урахуванням вимог Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» та за міжнародними стилями цитування та посилання APA та Vancouver.

Здійснено підбір 223 наукових джерел за 7 темами науковців університету (2021 р. – 2 665 джерел за 34 темами).

Було визначено індекси УДК для 200 публікацій спільноти університету (2021 р. – 270 публікацій).

Проведено бібліометричний аналіз за 1 користувацьким запитом, використовуючи платформу Scopus. Продовжували працювати в частині навчально-консультаційної підтримки науковців та науково-педагогічних працівників з питань актуалізації профілів вчених в Scopus, WoS, Google Scholar, ORCID, Research Gate, роботи із зовнішніми та внутрішніми інформаційними ресурсами та сервісами, зокрема з антиплагіатними

системами (434 консультації у 2022 р., що на 41% менше, ніж у 2021 р.) (рисунок 2.10).

Особлива увага і в 2022 р. приділялась формуванню актуальних компетентностей із базової інформаційної, цифрової, культурної та академічної грамотності, академічної доброчесності.

Протягом року було організовано та проведено 354 навчальні заходи (що на 18% менше, ніж у 2021 р.), відвідування яких зменшилося на 6% у порівнянні з 2021 р. (рисунок 2.10).

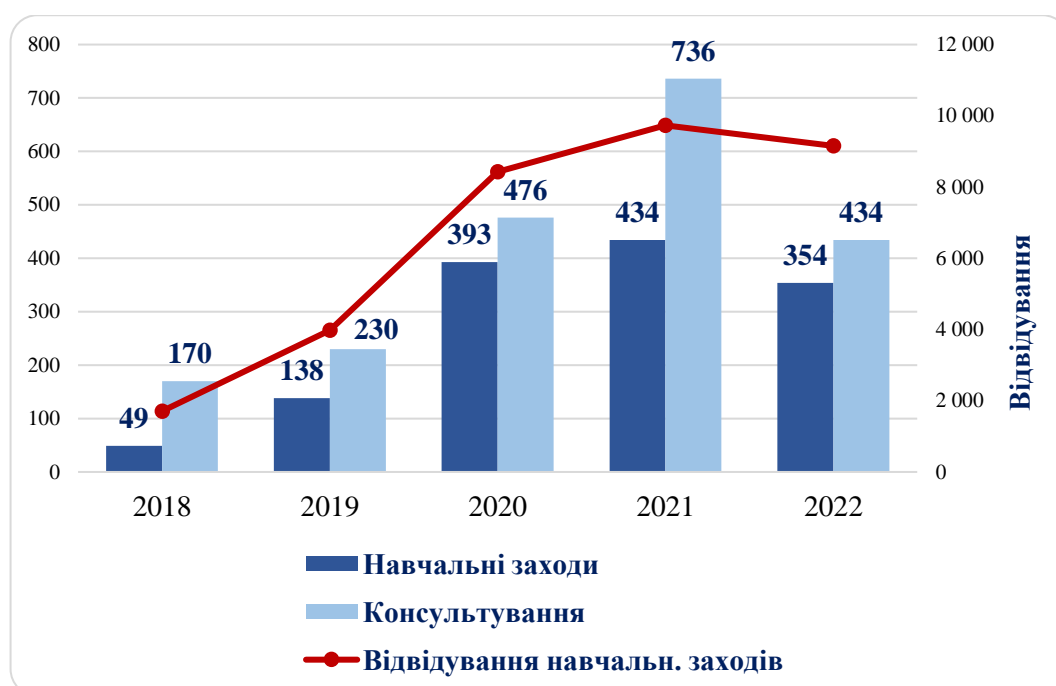

Рисунок 2.10 Навчально-консультативна діяльність

2.6 Культурно-просвітницькі, національно-патріотичні заходи.

У 2022 р. було організовано 70 заходів (зокрема 56 екскурсій), що на 53% менше, ніж у 2021 р. (рисунок 2.11) Було проведено 20 оглядових екскурсій бібліотекою для 303 здобувачів вищої освіти першого року навчання (2021 р. – 33 оглядові екскурсії для 728 здобувачів).

Профорієнтаційного спрямування було організовано і проведено 20 заходів для 442 школярів міста (2021 р. – 41 захід для 900 школярів).

Рисунок 2.11 Культурно-просвітницькі заходи та динаміка їх відвідувань

Співробітниками бібліотеки було організовано супровід при проведенні 50 заходів (воркшопи, тренінги, семінари, кіновечори, інтерв'ю, презентації, командні практики, ігри) у коворкінгу «Універ Сіті» за попереднім замовленням спільнотою університету (2021 р. – 64 заходи).

У Літературній вітальні було організовано 2 художні виставки: «[Freedom is our Religion](#)» / твори польських та українських художників із колекції галереї мистецтв СумДУ "Академічна", «[З Україною в серці](#)» / автор Анна Черненко (2021 р. – 5 художніх виставок).

Продовжили реалізацію власних проєктів. З метою популяризації надбань університету в межах проєкту «СумДУ на сторінках Вікіпедії» бібліотекою було створено і додано до вільної енциклопедії 1 статтю про [Побожія Сергія Івановича](#) (додано 90% інформації).

У межах проєктів «Цифрова освіта», «Зелена бібліотека» було проведено ряд інтерактивних заходів, зокрема:

- акція «Бібліотека СумДУ шукає екодрузів» (пересаджування квітів в бібліотеці разом зі студентами-волонтерами);
- онлайн-челендж «Чим замінити пластик у побуті»

- тренінг «Eco Today»;
- вікторина до Міжнародного дня захисту клімату «Digital Cleanup»;
- ЕКО-квест "Менше сміття – краще життя»;
- онлайн-флешмоб «День безпечного інтернету»;
- тренінг «Вміння працювати з даними»;
- брифінг "Цифрова безпека у соціальних мережах»;
- вікторина «Кібербезпека»;
- інтенсив для початківців «Блогерство: аспекти модного заняття».

Понад 2 роки Бібліотека СумДУ є офіційним хабом Національного проєкту освітньої онлайн-платформи «Дія.Цифрова освіта» Міністерства цифрової трансформації України. Цього року створено інформаційні промоматеріали з освітніми серіалами «Дія.Цифрова освіта».

З метою національно-патріотичного виховання молоді було започатковано проєкт «З Україною в серці», який сприяє формуванню патріотичних цінностей та переконань, утвердженню української громадянської ідентичності. У рамках проєкту було організовано низку заходів, зокрема:

- історичний брифінг «Соборність Духу, Розуму і Серця» до Дня Соборності України;
- флешмоб «Кращої ніж рідна, мови не буває» до Міжнародного дня рідної мови;
- інтелектуальна вікторина «Козацькими стежками» до Дня українського козацтва та Дня захисника України;
- флешбек «Бути гідним» До Дня гідності й свободи;
- тренінг «Перша психологічна допомога на практиці».

З метою інформаційної підтримки нашої держави у перші дні війни були надіслані повідомлення про злочинні дії російського агресора до світової бібліотечної спільноти (понад 250 листів).

2.7 Покращення віртуальних бібліотечних просторів. Створення комунікаційного простору

У 2022 р. з метою підвищення інформативності та зручності для користувачів, активно продовжували розвивати та вдосконалювати сайт бібліотеки в частині покращення функціоналу, дизайну, оновлення контенту. За рік додано / відредаговано близько 900 (2021 р. – 400) новин, анонсів і тематичних матеріалів, зокрема понад 90 англійською мовою.

Для промоції діяльності, ресурсів та сервісів, налагодження стійких інформаційних зв'язків зі своїми користувачами, постійно розвивали та використовували соціальні мережі та різні канали комунікації. Кількість підписників, охоплень, переглядів, уподобань збільшилася у порівнянні з 2021 р. (таблиця 2.2).

Спільно з Медіа-центром було створено сучасну промоколекцію фото про бібліотеку. У масмедіа на каналі ATV було представлено [відеоматеріал про бібліотеку як сучасний інформаційний простір](#). Протягом року було опубліковано матеріали про ресурси та послуги бібліотеки на вебсайтах кафедр.

Таблиця 2.2 Динаміка розвитку сторінок бібліотеки в соціальних мережах та каналах комунікації

	Instagram		Facebook		Telegram		YouTube	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Підписники	1 180 (+26%)	930	1 901 (+3%)	1 841	230 (+94%)	118	214 (+178)	36
Пости/Stories	506	376	394	401	289	356		
Створено відео	70	55	89	138	89	90	56	70
Охоплення	87 643 (+19%)	71 319	124 880 (+10%)	112 004	x	x	x	x
Перегляди	18 687 (+56%)	8 143	138 526 (+5%)	131 974	30 824 (+20%)	24 765	15096 (+76%)	3576
Уподобання	7 609 (+8%)	7 023	8 356 (+14%)	7 216	2 710 (+58%)	1 151	221 (-22%)	285
Збереження	341	226						
Переходи за посиланням	61	4	556	931				
Репости	619	296	1 040	905			292	110
Коментарі	350	88	290	468	20	0	6	6

2.8 Аналіз динаміки платних послуг бібліотеки

Надходження від платних послуг бібліотеки за 2022 р. (11 місяців 2022 р. + грудень 2021 р.) становили 139 тис. грн, (на 6,3% менше по відношенню до відповідного періоду попереднього року) (таблиця 2.3).

Таблиця 2.3 Аналіз надходження коштів за додаткові послуги

	2018	2019	2020	2021	2022
Послуги	Надходження				
Копіювання	44 865,00	100 255,60	36 303,50	28 420,50	16 062,50
Реєстраційні документи	84 061,00	11 820,00	4 450,00	1 685,00	240,00
Відшкодування	6 720,00	5 290,00	2 710,00	3 160,00	1 960,00
Перереєстрація	34 199,90	10 325,00	165,00	0,00	0,00
Оренда приміщень	0	0,0	200,00	2 110,00	0,00
Обслуговування сторонніх користувачів	800,00	900,00	210,00	885,00	525,00
Редагування бібліографічних списків	480,00	40,00	142,00	2 245,50	885,00
Виготовлення друкованих матеріалів	16 650,00	28 490,00	35 070,00	26 035,00	14 000,00
Брошування	437,00	1842,00	668,00	1 267,10	67,00
Інформаційно-аналітичне забезпечення	2 253,60	10 187,50	20 465,50	41 734,60	38 047,00
Тематичний підбір джерел	20,00	0	280,00	1 596,00	660,50
Палітурні роботи	0	2 476,00	1 181	867,50	161,00
Нічний абонемент	0	35,00	85,00	0,00	20,00
Надання УДК	0	2 710,00	2 430,00	5 450,00	4 692,00
Екскурсії	0	0,00	0,00	0,00	580,00
Сканування архівних документів				30000,00	15 441,00
Обслуговування підприємств				3000,00	0,00
інше					45 758,00
Всього:	190 486,50	174 371,10	104 360,00	148 456,20	139 099,00

Було затверджено новий кошторис відповідно до наказу № 0370-I від 01.07.2022 р. «Про організацію надання додаткових платних послуг Бібліотекою СумДУ». Запроваджено нову послугу «Екскурсії».

Відбулося значне зменшення надходжень коштів через відсутність запитів від сторонніх організацій, зменшення кількості запитів на деякі онлайн-послуги, а також послуги, що надаються під час фізичного відвідування бібліотеки.

Затверджую
 Ректор _____
 Василь КАРПУША
 _____ 2022 р.

План основних завдань та проєктів Бібліотеки на 2023 рік

Завдання	Термін виконання	Співпраця
1. Оновлення нормативної бази бібліотеки		
Правила користування бібліотекою	березень	
Положення про Інституційний репозитарій eSSUIR Сумського державного університету	квітень	
Методична інструкція щодо перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень	квітень	
Положення про формування та збереження фонду бібліотеки СумДУ	лютий	
Положення про проведення замовлень на придбання (видання) навчально-методичної, наукової літератури та періодичних видань.	жовтень	
2. Підтримка досліджень, навчання та викладання		
Опрацювати можливість введення в «Методику визначення рейтингу інститутів, факультетів та кафедр Сумського державного університету» показника, що характеризує стан інформаційного забезпечення освітнього процесу структурних підрозділів.	січень	
Провести аналіз інформаційного забезпечення освітніх програм згідно з графіком акредитації на 2023-2024 рр. на відповідність критеріям оцінювання Національним агентством забезпечення якості вищої освіти	протягом року	Гаранти освітніх програм
Розробити графік зустрічей та організувати проведення “Днів бібліотеки” в усіх інститутах/факультетах з метою налагодження співпраці предметних бібліотекарів з представниками інститутів/факультетів.	протягом року	Директори інститутів Декани факультетів
Актуалізувати та наповнювати контентом вебсайт «LIBGUIDE» відповідно до	протягом року	Науково-педагогічні

отриманих рекомендацій від представників інститутів/факультетів.		працівники інститутів/факультетів
Вести роботу на системній основі щодо впорядкування та підтримки профілів університету в базах даних Scopus та Web of Science задля забезпечення якісного моніторингу результатів наукової діяльності університету за показниками публікаційної активності.	протягом року	ДНТБ ЦНТЕІ
Дослідити можливість реалізації питання проведення інтеграції ORCID з інституційним репозитарієм СумДУ. За технічної можливості забезпечити її реалізацію.	квітень	Технічний адміністратор репозитарію
Продовжити адаптацію АБІС «УФД. Бібліотека» в частині покращення функціоналу та відтворення контенту сайту е-каталогу.	протягом року	ТОВ «УФД»
3. Сприяння розвитку сучасних компетентностей		
Продовжити навчально-консультативну діяльність з питань академічної доброчесності, письма, роботи з джерелами, даними та перевірки на плагіат.	протягом року	Група сприяння академічній доброчесності Кафедри
Забезпечити інформаційно-технологічний супровід освітньої і наукової діяльності в частині перевірки академічних текстів на плагіат.	протягом року	Антиплагіатні компанії
4. Розбудова клієнтоорієнтованої сервісної моделі, вдосконалення цифрового контенту та послуг		
Здійснено інтеграцію е-каталогу з сервісом «Робочі програми» задля створення умов для вибору науково-педагогічними працівниками основної та додаткової літератури з е-каталогу бібліотеки або з інших ресурсів. Відповідно до рекомендацій науково-педагогічних працівників удосконалити опцію сортування за фільтрами: рік видання - за останні 10 років, за спаданням, співпадіння назв дисциплін. Організувати роботу на системній основі з актуалізації переліку назв основних дисциплін у відповідному модулі е-каталогу на відповідність назв у переліку компонентів освітніх програм.	1 квартал	Центр інформаційних систем Навчально-методичний відділ ТОВ «УФД»

Розробити та створити для користувачів відеогіди щодо: <ul style="list-style-type: none"> - реєстрації та отримання віддаленого доступу до баз даних Web of Science та Scopus; - бібліографічного опису документів за міжнародними стилями цитування (APA, Vancouver); - самоархівування творів до репозитарію; - промоції сервісів, послуг, якими можна скористатися онлайн, враховуючи сучасні тренди інтернет-маркетингу. 	Протягом року	ОМЦТЕН
Забезпечити належну технічну підтримку фахівцями університету сайту бібліотеки, сайту репозитарію, сайту LIBGUIDE, сайту е-каталогу для безпечного та систематичного їхнього функціонування.	Протягом року	Центр вебресурсів Технічний адміністратор репозитарію ТОВ «УФД» ЦТТКЗ
Організувати роботу щодо доналаштування додаткових сервісів та аналітики у репозитарії	Протягом року	Технічний адміністратор репозитарію
5. Сприяння культурному та національно-патріотичному вихованню молоді		
Розробити план заходів щодо культурного та національно-патріотичного виховання молоді в межах проєкту “З Україною в серці” та забезпечити їхню реалізацію.	Лютий	
Розробити екскурсійну програму бібліотекою щодо вивчення культурно-історичної спадщини з використанням технологій доповненої реальності в межах профорієнтаційної діяльності університету.	Квітень	ОМЦТЕН
Провести роботу щодо актуалізації фонду виданнями з історії України.	Протягом року	Кафедра історії
6. Покращення комунікаційних фізичних та віртуальних бібліотечних просторів		
Провести роботу щодо естетичного оформлення читального залу навчально-наукового медичного інституту.	Березень	Відділ технічної естетики
7. Навчання та розвиток персоналу бібліотеки		
Вивчати досвід бібліотек світових університетів.	Протягом року	

<p>Організувати підвищення кваліфікації фахівців бібліотеки з питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відкритої науки в контексті реалізації Національного плану щодо відкритої науки; - бібліометрії та наукометрії; - підвищення рівня компетенцій, пов'язаних з реалізацією проєктів бібліотеки. 		
<p>Організувати роботу щодо підвищення кваліфікації співробітників бібліотек фахових коледжів СумДУ та провести семінар «Електронні інформаційні ресурси бібліотеки університету та технології доступу до них»</p>	Березень	Директори позабазових структурних підрозділів
8. Госпрозрахункова діяльність		
<p>Активізувати роботу щодо інформаційно-бібліотечного обслуговування підприємств та організацій.</p>	Протягом року	